

Θεματική Ενότητα: Σύνορα και γέφυρες-Μετανάστευση

Κεφάλαιο εργασίας 2: Βιώματα από τη μετανάστευση - ένα πρόσωπο στο επίκεντρο κάθε ιστορίας

Πολύ συχνά οι πραγματικές ιστορίες των μεταναστών κρύβονται πίσω από χάρτες, γραφήματα και δεδομένα. Σπάνια γίνονται γνωστές οι φωνές και οι εμπειρίες τους. Πρέπει να θυμόμαστε κάθε στιγμή ότι έχουμε να κάνουμε με ανθρώπους και όχι μόνο με στατιστικά στοιχεία.

Προειδοποίηση: Λάβετε υπόψη ότι η ενότητα αυτή περιέχει συνδέσμους προς ιστοτόπους όπως το YouTube. Το περιεχόμενο των εξωτερικών ιστοτόπων υπόκειται σε αλλαγές και πρέπει να ελέγχεται ώστε να διασφαλίζεται η καταλληλότητά του για τους μαθητές.

Μαθησιακοί στόχοι του κεφαλαίου

Οι μαθητές σας θα είναι σε θέση

- να συνειδητοποιήσουν ότι από τα στατιστικά στοιχεία και τους αριθμούς αποκαλύπτεται ένα μέρος μόνο της αλήθειας που αφορά τη μετανάστευση
- να κατανοήσουν ότι οι μετανάστες αντιμετωπίζουν πολλές προκλήσεις στην προσπάθειά τους να προσαρμοστούν στις νέες θέσεις και στους νέους τρόπους ζωής
- να αντιληφθούν με ποιον τρόπο τα γεγονότα του παρελθόντος μπορούν να φωτίσουν αυτά που βιώνουν σήμερα οι μετανάστες

Συνοδευτικό Υλικό

Πηγή 6	Επιστολές μεταναστών
Πηγή 7	Χάρτης των ευρωπαϊκών μεταναστευτικών οδών τον 19ο αιώνα
Πηγή 8	Ποιήματα, τραγούδια, έργα τέχνης
Πηγή 9	Μετέωροι ανάμεσα σε δύο κόσμους
Πηγή 10	Πρότυπα για δημιουργία κόμικς
Υλικό 11	Το Διαβατήριο Νάνσεν

Δραστηριότητα τάξης 1: Από τα στατιστικά στοιχεία δεν αποτυπώνεται η ανθρώπινη διάσταση της μετανάστευσης

Πηγή: Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΔΟΜ), © Statista

ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Τα φιλμάκια που ακολουθούν αντιμετωπίζουν όλα το ζήτημα της μετανάστευσης στην Ευρώπη του 21ου αιώνα αλλά έχουν παραχθεί από πολύ διαφορετικές μεταξύ τους οπτικές γωνίες.

Μετά την παρακολούθηση των δύο αυτών ταινιών με τους μαθητές σας, συζητήστε, στο πλαίσιο της ομάδας, τα ακόλουθα ερωτήματα:

- Σε τι διαφέρει η παρουσίαση πληροφοριών σχετικά με τους μετανάστες σε κάθε ταινία;
- Τι είδους πληροφορίες εντόπισαν οι μαθητές σας σε κάθε ταινία;

Ταινία: Στατιστικά στοιχεία σχετικά με τους μετανάστες

<https://www.youtube.com/watch?v=uDszXcSCbPo>

Πηγή: BBC News

Ταινία: Η ιστορία των δύο Σύρων αδελφών

<https://www.youtube.com/watch?v=XGeKiWVkey4>

Πηγή: Υπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR)

Δραστηριότητα σε ομάδες 1: Μαρτυρίες από το παρελθόν

Κατά τον ίδιο τρόπο με τον οποίο αντλούμε διδάγματα από τις σημερινές ιστορίες των μεταναστών, μπορούμε να μάθουμε πολλά για τον τρόπο με τον οποίο οι ίδιοι οι Ευρωπαίοι βίωσαν τη μετανάστευση κατά το παρελθόν, μέσα από ιστορικά στοιχεία που εξακολουθούν να υπάρχουν, από επιστολές, σημειωματάρια και ημερολόγια ή άλλες παρόμοιες πρωτογενείς πηγές, και να ενημερωθούμε για τις προσπάθειές τους στην αναζήτηση ειρήνης, ασφάλειας και μιας καλύτερης ζωής σε άλλες χώρες.

Χωρίστε την τάξη σε 4-5 ομάδες περίπου ισομεγέθεις. Ορίστε σε κάθε ομάδα ένα πρακτικογράφο που θα κρατάει σημειώσεις με τις απόψεις της ομάδας και θα ανακεφαλαιώνει στο τέλος της άσκησης. Μοιράστε τις επιστολές της Πηγής 6 στους μαθητές, δίνοντας μία επιστολή ανά ομάδα. Οι επιστολές αυτές, που προέρχονται από ευρωπαίους μετανάστες στις ΗΠΑ, ρίχνουν φως στις πολύ ανθρώπινες ιστορίες που βρίσκονται στο επίκεντρο της μετανάστευσης.

- Ποια είναι τα κύρια θέματα και οι ανησυχίες που διαφαίνονται σε κάθε μια από αυτές τις επιστολές, όπως περιγράφονται από αυτούς που τις έγραψαν;
- Ποιες εντυπώσεις δημιουργούν οι επιστολές αυτές γύρω από τη ζωή του μετανάστη στα τέλη του 19ου με αρχές του 20ού αιώνα;
- Μπορείτε να εντοπίσετε ομοιότητες και διαφορές μεταξύ των βιωμάτων των τότε μεταναστών και των σημερινών;

Δραστηριότητα σε ομάδες 2: Επιστολή προς τα μέλη της οικογένειας

Για τη δραστηριότητα αυτή οι μαθητές σας πρέπει να υποδυθούν τους μετανάστες που γράφουν γράμμα σε συγγενικά τους πρόσωπα. Ζητήστε από τους μαθητές σας να εντοπίσουν στον χάρτη την ευρωπαϊκή χώρα υποδοχής του μετανάστη που έχουν επιλέξει για να γράψει το γράμμα. Μόλις εντοπίσουν τη χώρα, ζητείστε τους να προβούν σε δική τους έρευνα σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης που θα έπρεπε να επικρατούν στην χώρα αυτή στα τέλη του 19ου αιώνα. Στη συνέχεια, κάνοντας χρήση της Πηγής 7, ζητείστε τους να σχεδιάσουν το ταξίδι τους προς τις ΗΠΑ. Θα πρέπει να γράψουν ένα γράμμα που υποτίθεται ότι πρέπει να στείλουν σε συγγενείς ή φίλους στην πατρίδα τους στην Ευρώπη. Σ' αυτό, πρέπει να περιλαμβάνονται πληροφορίες όπως:

- Γιατί αποφάσισαν να εγκαταλείψουν τη χώρα καταγωγής τους για να μεταβούν στις ΗΠΑ;
- Πώς ταξίδευσαν (οδοί και μεταφορικά μέσα) και ποια εμπόδια συνάντησαν στη διάρκεια του ταξιδιού τους;
- Ποια ήταν η εμπειρία τους φτάνοντας σε μια νέα χώρα;

Δραστηριότητα σε ομάδες 3: Τρόποι έκφρασης για τη μετανάστευση

Οι άνθρωποι έχουν εκφράσει ανά τους αιώνες τα βιώματα και τα συναισθήματα που τους δημιούργησε το ταξίδι τους και η απομάκρυνσή τους από τα πάτρια εδάφη, μέσω της ποίησης, της τέχνης και των τραγουδιών. Αυτές οι δημιουργικές μορφές δίνουν φωνή στους μετανάστες η οποία μπορεί να συμβολίζει την κατάσταση ενός ατόμου ή μιας ολόκληρης κοινωνίας ατόμων.

Μοιράστε την Πηγή 8 στους μαθητές σας. Μετά από ανάλυση του υλικού, ζητείστε από τους μαθητές σας:

να χρησιμοποιήσουν το διαθέσιμο πρότυπο για τη δημιουργία κόμικς (Πηγή 10) για να φτιάξουν μία ιστορία βασισμένη σε περιστατικά που αναφέρει η Υγεν Loewald στο ποίημά της 'Be good, little migrants'.

Ή

να δημιουργήσουν τη δική τους καλλιτεχνική απάντηση από την πλευρά του μετανάστη, να γράψουν δηλαδή ένα ποίημα ή τα λόγια για ένα τραγούδι, ή να δημιουργήσουν ένα σχέδιο, μία ζωγραφιά, ή ένα εικονόγραμμα.

ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Δραστηριότητα τάξης 2: Η αίσθηση του να είσαι μετέωρος ανάμεσα σε δύο κόσμους

Η μετάβαση σε μια νέα ήπειρο ή χώρα προϋποθέτει την προσαρμογή σε νέους τρόπους ζωής, σε νέα ήθη και έθιμα, σε νέους κανόνες συμπεριφοράς του πολίτη και, ίσως το σημαντικότερο, τη συναναστροφή με νέους ανθρώπους. Ζητήστε από τους μαθητές σας να διαβάσουν τις βιογραφίες και τα αποσπάσματα της Πηγής 9 και να συζητήσουν ως ομάδα τον τρόπο με τον οποίο μεταβάλλεται στους διαφορετικούς τόπους και πλαίσια η αίσθηση που έχει ο μετανάστης για τον εαυτό του και την ταυτότητά του. Σημειώστε ειδικότερα με ποιον τρόπο οι άνθρωποι εκφράζουν το αίσθημα ότι βρίσκονται 'μετέωροι, ανάμεσα σε δύο κόσμους' – μία διεργασία προσαρμογής σε διαφορετικούς πολιτισμούς. Χρησιμοποιήστε αυτά τα στοιχεία με τους μαθητές σας για να διερευνήσετε:

- πόσο σημαντική είναι η αναγνώριση ότι οι άνθρωποι μπορεί να έχουν διαφορετικές πολιτισμικές καταβολές.
- Υπάρχουν μαθητές σας που ταυτίζονται με το αίσθημα αυτό;
- Τι είδους προκλήσεις καθιστούν δύσκολη την προσαρμογή αυτή: ρατσισμός, έλλειψη ευαισθητοποίησης της πολυμορφίας από το ευρύ κοινό, κ.λπ.;

Είναι σημαντικό να τονιστεί στους μαθητές ότι οι μετανάστες έχουν σημειώσει επιτυχίες στη ζωή τους παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, και πολλοί από αυτούς έχουν γίνει σεβαστοί επαγγελματίες υψηλής ειδίκευσης στους τομείς που έχουν επιλέξει για εργασία και δραστηριότητα. Προσπαθήστε να ανακαλύψετε παρεμφερή παραδείγματα στη χώρα σας, όπως απεικονίζονται στην παρακάτω αφίσα.

**I AM AN
IMMIGRANT**

**I HAVE TAUGHT
ENGLISH TO OVER
2400 STUDENTS
AND WAS THE
FIRST BLACK
PRESIDENT
OF THE NUT**

NAME: BALJEET GHALE

COUNTRY OF ORIGIN: KENYA

OCCUPATION: TEACHER / DEPUTY HEAD

NOXENOPHOBIA.ORG

SPONSORS: JCWI, CROWD FUNDING, NUT, Unite

Πηγή: Joint Council for the Welfare of Immigrants www.jcwi.org.uk

ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

- Είμαι ένας μετανάστης
- Δίδαξα αγγλικά σε περισσότερους από 2400 μαθητές και ήμουν ο πρώτος μαύρος Πρόεδρος της NUT (Εθνική Ένωση διδασκάλων)
- Όνομα: Baljeet Ghale
- Χώρα καταγωγής: Κένυα
- Απασχόληση: Διδάσκαλος/αναπληρωτής προϊστάμενος

Για να αποκτήσετε μία ιδέα πώς μπορεί να είναι η ζωή για τους πρόσφυγες στις ευρωπαϊκές χώρες οι οποίοι δεν έχουν επίσημο καθεστώς ιθαγένειας, βλ. www.undocumentary.org στη συνέχεια, δείτε την ακόλουθη ταινία μικρού μήκους για να ακούσετε τι λένε τα παιδιά των μεταναστών χωρίς χαρτιά.

Laissez-les grandir ici

<http://www.dailymotion.com/video/k37ZBrDgWk5oHj9Ety>

Η έλλειψη επίσημων εγγράφων και συναφών δικαιωμάτων για τους πρόσφυγες και τους ανιθαγενείς δεν είναι μόνο ένα σύγχρονο πρόβλημα των ημερών μας, έχει ιστορικό προηγούμενο. Οι πόλεμοι και οι συγκρούσεις καθ' όλον τον 20ό και τον 21ο αιώνα ανάγκασαν εκατομμύρια ανθρώπους να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και να φύγουν μακριά από τον τόπο τους. Διανείμετε στους μαθητές σας το Υλικό 11 , το οποίο περιγράφει ένα παράδειγμα από τα χρόνια που ακολούθησαν τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο , στο οποίο φαίνεται μια προσπάθεια αρωγής των προσφύγων και των εκτοπισμένων.

